

РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННІ АНТРОПОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ

УДК: 811.111:61+316:61

Левицька Анна Іванівна

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов

Одеський національний медичний університет

Анотація. Сучасний світ переживає глибокі трансформації в усіх сферах суспільного життя, що викликають низку складних викликів, які впливають на підготовку майбутніх фахівців у галузі медицини. Антропологічна криза створює вимогу до розуміння, які компетентності необхідні для успішної медичної практики в умовах сучасного глобалізованого світу. Особливу увагу привертає важливість володіння англійською мовою як ключового інструменту для ефективної комунікації та співпраці в медичному середовищі.

У цій статті аналізується вплив англійської мови на формування антропологічних компетентностей майбутніх медичних фахівців. Розглядається роль мовних навичок у вдосконаленні медичної освіти, а також важливість мовної підготовки студентів-медиків. Освітня та наукова співпраця на міжнародному рівні та глобальні аспекти медицини обговорюються як важливі компоненти сучасної медичної практики. Автор роботи визначає критичну роль англійської мови в підготовці майбутніх медичних фахівців до глобальних викликів і надають рекомендації для подолання мовних бар'єрів в сучасній медичній комунікації.

Ця стаття спрямована на розкриття важливості мовних компетентностей у формуванні сучасних медичних фахівців та підкреслення їх ролі в розвитку глобальної медицини.

Ключові слова: Медична англійська мова, антропологічна криза, медична освіта, мовні компетентності, медичні фахівці, глобалізація в медицині,

мовна підготовка студентів-медиків, медична комунікація, міжнародні наукові дослідження, глобальна медицина

THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE FORMATION OF ANTHROPOLOGICAL COMPETENCIES OF FUTURE MEDICAL PROFESSIONALS

Anna Levytska

Ph.D. in Pedagogy, Senior Lecturer at the Department of Philosophy, Bioethics, and Foreign Languages, Odessa National Medical University

Annotation. The modern world is undergoing profound transformations in all aspects of society, giving rise to a myriad of complex challenges that impact the education of future professionals in the field of medicine. The anthropological crisis necessitates an understanding of the competencies required for successful medical practice in the context of the contemporary globalized world. The importance of proficiency in the English language as a key tool for effective communication and collaboration within the medical environment is of particular significance.

This article analyzes the influence of the English language on the formation of anthropological competencies in future medical professionals. It explores the role of language skills in enhancing medical education and emphasizes the importance of language preparation for medical students. Educational and scientific collaboration on an international scale and the global aspects of medicine are discussed as essential components of modern medical practice. The author of the paper identifies the critical role of the English language in preparing future medical professionals for global challenges and provide recommendations for overcoming language barriers in contemporary medical communication.

This article aims to emphasize the significance of language competencies in shaping modern medical professionals and highlights their role in the development of global medicine.

Keywords: Medical English language, anthropological crisis, medical education, language competencies, medical professionals, globalization in medicine, language preparation of medical students, medical communication, international scientific research, global medicine

Вступ. Сучасний світ, в якому ми живемо, зазнає глибоких трансформацій у всіх аспектах суспільного життя. Зміни в екології, культурі, економіці та технологіях породжують нові виклики, які мають серйозний вплив на формування антропологічних компетентностей майбутніх фахівців у галузі медицини. Однією з ключових складових цього нового виміру є важливість англійської мови як основного інструменту комунікації та спілкування в глобалізованому світі.

Антропологічна криза, яка відзначається надзвичайною складністю і різноманіттям викликів, вимагає від нас глибокого розуміння, які знання та навички необхідні для сучасних медичних фахівців. Враховуючи глобальну природу більшості медичних питань і досліджень, англійська мова стає ключовим інструментом, що допомагає лікарям, медичним дослідникам та іншим фахівцям в цій сфері ефективно спілкуватися, обмінюватися інформацією та брати участь у міжнародних наукових та клінічних дослідженнях. [3, с. 137]

В цій статті ми будемо розглядати роль англійської мови у формуванні антропологічних компетентностей майбутніх фахівців у галузі медицини. Ми проаналізуємо важливість володіння англійською мовою для медичної практики та навчання, розглянемо вплив глобалізації на медичну освіту та дослідження, а також визначимо ключові аспекти, які потрібно враховувати при вивченні та викладанні англійської мови в медичних вузах. Наша робота спрямована на розкриття зв'язку між мовними компетентностями та успішною медичною практикою в умовах сучасного світу, який постійно змінюється та розвивається. [16, с. 449]

Метою даного дослідження Мета статті полягає в дослідженні та аналізі ролі англійської мови у формуванні антропологічних компетентностей майбутніх фахівців у галузі медицини. Конкретні цілі статті включають:

1. Розгляд інтерактивного впливу англійської мови на підготовку майбутніх медичних фахівців, особливо в умовах глобалізованого світу.
2. Визначення ключових мовних компетентностей, необхідних для успішної медичної практики та наукових досліджень.
3. Вивчення впливу глобалізації на медичну освіту, комунікацію та міжнародні наукові дослідження.
4. Аналіз інноваційних підходів до мовної підготовки медичних студентів та розробка рекомендацій для вчителів та освітніх установ.
5. Визначення критичної ролі англійської мови у підготовці майбутніх медичних фахівців до глобальних викликів у сфері медицини.

Мета статті полягає в поглибленому дослідженні та розумінні важливості мовних навичок для майбутніх медичних фахівців, їх практики та наукової діяльності в контексті антропологічної кризи та глобалізації медицини.

Основна частина дослідження:

Розгляд інтерактивного впливу англійської мови на підготовку майбутніх медичних фахівців, особливо в умовах глобалізованого світу

У сучасному світі, де медицина стає все більше глобалізованою та інтерконтинентальною галуззю, роль англійської мови в підготовці майбутніх медичних фахівців стає надзвичайно важливою. Вплив англійської мови на їхню підготовку є інтерактивним та багатограним, і ось деякі ключові аспекти цього впливу: [2, с. 143]

Міжнародні стандарти та співпраця: Англійська мова, безсумнівно, відіграє ключову роль у сучасному медичному світі. Вона стала мовою міжнародних стандартів у медицині, а це має низку вагомих наслідків для майбутніх медичних фахівців. [12, с. 367]

По-перше, багато медичних журналів, наукових видань та дослідницьких робіт публікуються саме англійською мовою. Це означає, що медичні студенти

та фахівці повинні бути в змозі не лише читати, але й розуміти наукову літературу в цій мові. Здатність аналізувати та вивчати медичні дослідження англійською є важливою для оновлення їхніх знань та підвищення кваліфікації.

По-друге, міжнародні конференції та форуми у медицині, де обговорюються сучасні досягнення та напрямки розвитку галузі, також проводяться переважно англійською мовою. Участь у таких подіях надає медичним фахівцям можливість обмінюватися досвідом та ідеями з колегами з усього світу, а також публічно виступати з власними дослідженнями. [9, с. 14]

По-третє, англійська мова відіграє важливу роль у міжнародній співпраці в галузі медицини. Медичні фахівці з різних країн, які спільно працюють над вирішенням глобальних медичних проблем, повинні бути здатними спілкуватися та розуміти один одного. [9, с. 15]

Отже, володіння англійською мовою необхідно для медичних фахівців не лише як інструменту комунікації, але і як ключової компетентності, що відкриває доступ до світової медичної спільноти та сприяє постійному підвищенню професійного рівня. [5, с. 30]

Глобальні клінічні дослідження: Участь у глобальних клінічних дослідженнях є необхідною та надзвичайно важливою складовою медичної практики в сучасному світі. Ці дослідження спрямовані на вдосконалення методів лікування, виявлення нових лікарських препаратів і технологій, а також на з'ясування ефективності та безпеки медичних втручань.

Зазначена важливість глобальних клінічних досліджень відображається в тому, що багато з них організовуються на міжнародному рівні, залучаючи науковців та лікарів з різних країн. Англійська мова стає спільною мовою спілкування для всіх учасників таких досліджень. Це обумовлено кількома ключовими аспектами.

Стандартизація та однакове розуміння лікарської термінології є важливим для забезпечення досліджень високою якістю та порівнюваністю результатів. Англійська мова надає можливість науковцям і лікарям із різних країн

розмовляти на одній мові, що унеможлиблює недорозуміння та сприяє точному використанню спеціалізованої термінології. [11, с. 37]

Глобальні клінічні дослідження часто вимагають співпраці між лікарями та науковцями з різних країн. Англійська мова стає засобом обміну інформацією, дискусій та звітування, що дозволяє ефективно співпрацювати в міжнародному колективі. [15, с. 432]

Таким чином, англійська мова в глобальних клінічних дослідженнях є не просто засобом комунікації, але і фундаментальною складовою успішної та високоякісної медичної практики та наукових досліджень.

Підготовка до міжнародних іспитів: Багато медичних фахівців розглядають можливість вивчення англійської мови для підготовки до міжнародних іспитів, таких як USMLE (United States Medical Licensing Examination) або IELTS (International English Language Testing System), які є обов'язковими для медичної практики та навчання за кордоном. [11, с. 37]

Міжнародна медична практика: Деякі студенти-медики та фахівці розглядають можливість працевлаштування чи стажування за кордоном. Англійська мова відкриває двері до міжнародних можливостей у сфері медицини.

Усі ці аспекти демонструють те, що англійська мова впливає на підготовку майбутніх медичних фахівців у високоглобалізованому світі та визначає їхню здатність успішно працювати в цій галузі.

Визначення ключових мовних компетентностей, необхідних для успішної медичної практики та наукових досліджень

Успішна медична практика та участь у наукових дослідженнях вимагають від медичних фахівців володіння рядом ключових мовних компетентностей. Ці компетентності включають:

Медична термінологія: Здатність розуміти та використовувати медичну термінологію в англійській мові є критичною. Медичні фахівці повинні бути здатні розпізнавати та правильно використовувати спеціалізовані терміни під час комунікації з колегами та пацієнтами.

Комунікаційні навички: Уміння ефективно спілкуватися з пацієнтами, їхніми сім'ями та колегами є важливою складовою медичної практики. Це включає в себе слухання, розмовну взаємодію, а також вміння створювати сприятливий та довірчий комунікаційний клімат. [12, с. 367]

Письмові навички: Медичні фахівці повинні бути здатні чітко та логічно висловлювати свої думки у письмовій формі. Це може включати написання медичних звітів, документації, статей та наукових досліджень.

Усні навички презентації: Участь у конференціях, лекціях та презентаціях вимагає вміння виступати перед аудиторією та чітко та переконливо передавати інформацію.

Міжкультурна компетентність: Знання та розуміння культурних відмінностей та особливостей може бути вирішальним у спілкуванні з пацієнтами з різних культур та національностей.

Дослідницькі навички: Участь у наукових дослідженнях та публікація наукових статей вимагає високого рівня мовних навичок для формулювання гіпотез, аналізу даних та висновків.

Ці ключові мовні компетентності стають невід'ємною частиною успішної медичної практики та наукових досліджень у глобалізованому медичному середовищі. Розвиток цих компетентностей є важливою метою для майбутніх медичних фахівців.

Вивчення впливу глобалізації на медичну освіту, комунікацію та міжнародні наукові дослідження

Глобалізація – це незворотній процес, що має великий вплив на всі сфери сучасного життя, включаючи медицину. Вивчення цього впливу на медичну освіту, комунікацію та наукові дослідження є надзвичайно важливим завданням для розуміння сучасного стану медичної галузі та її майбутнього розвитку. [7, с. 137]

Медична освіта у глобальному контексті стала більш доступною та міжнародно орієнтованою завдяки впливу глобалізації. Сучасні медичні студенти та фахівці відкривають перед собою безліч можливостей, які раніше

були недосяжні. Глобалізація вносить зміни в сам спосіб навчання та робить його більш різноманітним і захоплюючим.

Однією з важливих переваг є можливість участі в міжнародних програмах обміну та стажуваннях. Студенти-медики можуть проходити медичну практику в різних країнах та ознайомлюватися з різними методами лікування. Це дозволяє їм отримати ширший спектр клінічних навичок та більше розуміння медичної практики в глобальному контексті.

Крім того, глобалізація відкриває доступ до світового рівня навчання. Медичні університети та програми зі світовим ім'ям стають доступнішими, і студенти можуть обирати найкращі навчальні заклади незалежно від їхнього розташування. Це дає змогу отримувати високоякісну освіту та розвиватися як медичні фахівці.

Крім того, глобалізація стимулює міжнародну наукову співпрацю та дослідження. Студенти-медики та фахівці у галузі медицини можуть брати участь у міжнародних дослідженнях та спільно працювати з колегами з інших країн. Це сприяє обміну знаннями та допомагає розв'язувати важливі медичні питання в глобальному масштабі.

Міжнародна медична співпраця стає все більш важливою в умовах глобалізації. Глобальні виклики у сфері медицини вимагають спільних зусиль та обміну дослідницькими та клінічними даними між країнами. Медичні дослідження стають більш міжнародними, і це вимагає від медичних фахівців здатності ефективно спілкуватися та співпрацювати з колегами з різних країн. У цьому контексті англійська мова виступає як спільна мова обміну інформацією.

Сучасні медичні дослідження рідко обмежуються межами однієї країни. Вони часто включають участь дослідників із різних країн, щоб зібрати більше об'єктивних даних та отримати більше репрезентативні результати. Для успішного співробітництва у таких дослідженнях необхідна спільна мова, і англійська часто стає мовою обраною. Вона дозволяє науковцям з різних країн

обмінюватися інформацією, обговорювати результати досліджень та спільно розробляти нові методи лікування та діагностики.

Крім того, медична співпраця у міжнародному масштабі включає участь в міжнародних конференціях та семінарах, де англійська мова є загальноприйнятою мовою для презентацій та обговорень. Медичні фахівці з усього світу збираються разом, щоб ділитися своїми дослідженнями та знаннями, і це робить англійську мову необхідною для успішної участі у міжнародних наукових заходах.

Мовна підготовка медичних фахівців: Глобалізація медицини надає особливого значення мовній підготовці медичних фахівців. Зараз володіння англійською мовою на високому рівні стає необхідністю, оскільки ця мова виступає ключовим інструментом для успішного взаємодії та спілкування в глобальній медичній спільноті. Медичні фахівці повинні мати здатність розуміти та використовувати медичну термінологію, ефективно спілкуватися з пацієнтами та колегами з різних країн, а також брати участь у міжнародних наукових дослідженнях та клінічних дослідженнях. Мовна підготовка стає не лише складовою професійної компетентності, але і ключовим фактором у розвитку сучасної медицини.

Міжнародні наукові дослідження: Міжнародні наукові дослідження є важливою складовою сучасної медичної практики та наукового дослідження. Глобальні проблеми в медицині, такі як пандемії, нові захворювання та інші виклики, вимагають глобальних рішень та співпраці медичних фахівців з усього світу.

Міжнародні наукові дослідження дозволяють об'єднати зусилля медичних науковців з різних країн для спільного розроблення інноваційних підходів до діагностики, лікування та профілактики захворювань. Ці дослідження включають в себе обмін науковою інформацією, клінічними дослідженнями, спільні проекти та дослідження нових методів лікування.

Англійська мова стає ключовою у цьому контексті, оскільки вона виступає спільною мовою для спілкування міжнародних команд дослідників та

лікарів. Медичні фахівці, які володіють англійською мовою на високому рівні, можуть бути активними учасниками міжнародних наукових досліджень та сприяти розвитку медицини на глобальному рівні.

Вивчення впливу глобалізації на медичну освіту, комунікацію та міжнародні наукові дослідження є ключовим для підготовки медичних фахівців до викликів сучасного медичного світу, де медицина стає все більше глобальною та інтерконтинентальною галуззю. [7, с. 138]

Аналіз інноваційних підходів до мовної підготовки студентів-медиків та розробка рекомендацій для вчителів та освітніх установ

Мовна підготовка студентів-медиків має важливе значення у формуванні майбутніх медичних фахівців. З міжнародними стандартами у медичній освіті та зростаючою глобалізацією, студенти-медики повинні бути готові до ефективного спілкування та роботи в міжнародному середовищі. Аналіз інноваційних підходів до мовної підготовки медичних студентів важливий для забезпечення їхньої успішної практики та досліджень. [4, с. 262]

Інтеграція мови в медичну освіту: Інноваційні програми медичної освіти включають мову як невід'ємну частину навчального процесу. Медичні терміни та комунікативні навички вивчаються разом з основними предметами, що сприяє їхньому кращому засвоєнню.

Використання інтерактивних методів: Сучасні технології дозволяють використовувати інтерактивні методи для вивчення мови в медичній освіті. Це може включати в себе віртуальні клінічні симуляції, мовні аплікації та відеоконференції з міжнародними колегами. [6, с. 140]

Підтримка вчителів іноземних мов: Вчителі, що викладають медичну англійську, повинні мати можливість професійного розвитку та підтримки для впровадження нових методів навчання. [13, с. 190]

Розробка індивідуальних програм: Враховуючи індивідуальні потреби медичних студентів, розробка індивідуальних навчальних програм може забезпечити більший успіх у вивченні мови.

Оцінка та звітування: Розробка системи оцінювання мовних навичок та звітування про їхній прогрес є важливою для визначення ефективності програм.

Рекомендації для викладачів та освітніх установ:

Стимулювання активної участі: Заохочуйте студентів-медиків активно використовувати мову в практичних ситуаціях, таких як клінічні вправи та спілкування з пацієнтами.

Надання доступу до ресурсів: Забезпечуйте студентів доступом до мовних ресурсів, онлайн-курсів та бібліотек, які сприяють їхньому навчанню.

Формування мовних груп: Створюйте мовні групи, де студенти можуть практикувати спілкування та обмінюватися досвідом.

Підтримка міжнародних обмінів: Забезпечуйте можливість для студентів брати участь у міжнародних обмінах, де вони можуть поглибити свої мовні навички.

Аналіз і розробка інноваційних підходів до мовної підготовки медичних студентів допоможе забезпечити високий рівень мовної компетентності та підготовки для майбутніх медичних фахівців. [14, с. 154]

Визначення критичної ролі англійської мови у підготовці майбутніх медичних фахівців до глобальних викликів у сфері медицини

Англійська мова в сучасному медичному світі відіграє надзвичайно важливу роль у підготовці майбутніх медичних фахівців до глобальних викликів у медичній сфері. Ця мова стала ключовим інструментом, який допомагає медичним фахівцям ефективно реагувати на складні ситуації та вирішувати проблеми в умовах глобального зв'язку та співпраці. [11, с. 37]

Глобалізація медицини: Глобальна природа багатьох медичних питань та досліджень вимагає співпраці між медичними фахівцями з різних країн. Англійська мова стає мовою спільного розуміння і комунікації в глобальній медичній спільноті.

Міжнародні наукові дослідження: Медичні дослідження стають все більше міжнародними, і для участі у них медичні фахівці повинні володіти

англійською мовою. Це дозволяє їм обмінюватися ідеями та співпрацювати з колегами з інших країн.

Комунікація з пацієнтами: В англomовних країнах англійська мова стає основною мовою спілкування з пацієнтами. Медичні фахівці повинні вміти зрозуміло пояснювати діагнози та процедури пацієнтам, що є критично важливим для їхнього лікування та довіри.

Глобальні виклики в медицині: Сучасний світ стикається з глобальними викликами, такими як пандемії та збільшення міграції пацієнтів. Англійська мова допомагає медичним фахівцям ефективно реагувати на ці виклики та співпрацювати на міжнародному рівні для їхнього подолання. [13, с. 190]

Отже, англійська мова відіграє критично важливу роль у підготовці майбутніх медичних фахівців до глобальних викликів у сфері медицини. Володіння цією мовою не лише спрощує комунікацію, а й допомагає медичним професіоналам бути частиною світової медичної спільноти та вносити вагомий внесок у розв'язання глобальних медичних проблем.

Висновки

У сучасному медичному світі роль англійської мови стає все більш критичною для підготовки майбутніх медичних фахівців до глобальних викликів у сфері медицини. Глобалізація медичних практик, міжнародні наукові дослідження, зростаючий обсяг пацієнтської міграції та пандемії створюють потребу в ефективному мовному спілкуванні та розумінні медичної термінології в англійській мові.

Визначення ключових мовних компетентностей, таких як мовна адаптованість до клінічного спілкування, здатність читати та розуміти наукові статті англійською мовою, а також навички ефективного спілкування з пацієнтами англійською, є важливими складовими успішної медичної практики та досліджень.

Глобалізація в медицині вимагає від медичних фахівців активної участі у міжнародних співпрацях, англійська мова ж стає мовою спільного розуміння в цьому процесі. Медичні студенти та професіонали повинні бути готові до

співпраці з колегами з інших країн та вміти виразно та чітко спілкуватися з пацієнтами, незалежно від їхньої мовної приналежності.

Аналіз інноваційних підходів до мовної підготовки медичних студентів вказує на необхідність інтеграції мови в медичну освіту, використання інтерактивних методів навчання та підтримки вчителів. Розробка індивідуальних програм та оцінювання мовних навичок стають ключовими завданнями у підготовці медичних фахівців.

Загалом, англійська мова в сфері медицини виступає як мостик, що з'єднує медичних фахівців з різних країн та сприяє розв'язанню глобальних медичних завдань. Вона стає невід'ємною складовою успішної медичної практики та наукових досягнень у світі, де медицина перетворюється на єдиний глобальний об'єкт досліджень та співпраці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Hutchinson T., Walters A. English for Specific Purposes. A learning-centered approach. Cambridge: CUP, 1993. 183 с.
2. Білоус В.Т., Горюнова Л.І., Цимбалюк А.В., Цимбалюк С.Я. Основи організації та методики викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 143 с.
3. Вимоги до формування комунікативної компетентності сучасного лікаря / Л.В.Фоміна та ін. Актуальні проблеми сучасного економіко-гуманітарного дискурсу в Україні : збірник матеріалів науково-практичної інтернет-конференції, 29 квітня 2016 р. Кривий Ріг, 2016. С.137- 138.
4. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Рада з питань співпраць в галузі культури. Комітет з освіти. Відділ сучасних мов. Страсбург. К.: Ленвіт, 2003. 262 с.
5. Запорожан В.М., Каштальян М.М., Чернецька О.В. Сучасні підходи до освітнього процесу з підготовки високопрофесійних фахівців. *Медична освіта*. 2017. № 3. С. 27-31.
6. Киричок В. А. Використання інтерактивних технологій при підготовці фахівців у системі вищої медичної освіти / Якість неперервної освіти в

- умовах євроінтеграційних процесів: тенденції, проблеми, прогнози: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ - Чернівці, 2-4 листопада 2015 р.). Чернівці : Друк ФОП Горюк, 2015. С. 139-141.
7. Коваль, Г., Голомб, Л., Вакерич, М. (2023). Способи забезпечення якості вищої медичної освіти в Україні в умовах глобальних викликів сьогодення. *Перспективи та інновації науки*, 10(28). с.731-742 DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10\(28\)-731-742](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10(28)-731-742)
  8. Культура наукової мови, її основні категорії та поняття. UBL: <http://library.gnpu.edu.ua/books/Scientific%20language/Chapter%201/Part%201.htm>
  9. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентісного підходу. *Іноземні мови*. 2010. № 2. С. 11–17.
  10. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок та ін. К. : Ленвіт, 2005. 119 с.
  11. Пуховська Л.П. Вивчення іноземних мов у контексті формування загальноєвропейського освітнього простору. *Сучасні технології викладання іноземних мов у професійній підготовці фахівців: зб. наук.ст.* К.: КІТЕП, 2000. С.32- 38.
  12. Сидоренко О. В., Пряхін, О.Р., Денисенко О.М. Шляхи формування комунікаційних компетентностей у студентів ЗВО медичного профілю / Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7–8 листопада 2019 р.). Полтава : Астроя, 2019. С. 364–368.
  13. Сура Н. А. Іншомовна професійна компетентність : головні принципи та компоненти процесу навчання професійно-орієнтованого спілкування. *Вісник Луганського держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка*. 2003. № 4. С. 190–192.
  14. Терпиловська В.М. Особливості іншомовної підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів. НМУ ім. О.О.Богомольця /Наук.-практ. конф. К., 2012. С. 151 – 155.

15. Чаленко Н. М., Тюпова А.І., Копотєва Н.В. Форми та принципи реалізації інтерактивних технологій для формування професійних навичок у майбутніх спеціалістів / Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7–8 листопада 2019 р.). Полтава : Астроя, 2019. С. 430–433.
16. Щербина М. О., Бородай І.С., Скорбач О.І. Роль використання інноваційних технологій у освіті майбутніх лікарів / Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7–8 листопада 2019 р.). Полтава : Астроя, 2019. С. 448–450.